

Секція кафедри іноземної філології та перекладу
УДК 811.11'37

Асауленко В.В., магістр філології
Науковий керівник – Павельєва А. К. ,
к.філол.н., доцент кафедри іноземної філології та перекладу
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка

ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД ЯК ОСОБЛИВИЙ ВИД МИСТЕЦТВА

Перекладаючи художні тексти з іноземної мови на українську, перекладач, як правило, стикається з цілою низкою труднощів. На відміну від перекладів наукових текстів, переклад художніх творів можна у повній мірі порівняти із мистецтвом, задачею якого є не буквальна передача тексту, а дещо більше. Складність перекладу художніх текстів можна пояснити специфічними способами відображення світу в різних мовах і відмінністю культур, до яких належать мови перекладу і оригіналу, через що дослівний переклад найчастіше просто не в змозі передати усю глибину художнього твору [4, с. 69].

Далеко не кожен, навіть практикуючий, перекладач може якісно перекласти художній твір, так як дуже часто перекладачу доводиться не стільки репродукувати текст, написаний іноземною мовою, скільки створювати його заново, перед цим всебічно осмисливши оригінал. Для створення грамотного літературного перекладу перекладач повинен володіти умінням інтерпретації гри слів, здатністю передачі художніх образів. З цього випливає, що перекладач художніх творів – це не просто людина, яка володіє досконало двома мовами, це також і письменник.

Тобто, переклад художнього тексту – це не просто буквальний дослівний переклад тексту, і дуже часто художній переклад тексту може не співпадати з оригіналом, так як його головна задача – щоб він означав для носіїв мови перекладу те ж саме, що означало вихідне висловлювання для носіїв мови оригіналу [3, с. 98]. Отже, перекладач викладає на папері своє бачення, розуміння художнього тексту. Провівши аналіз перекладу і порівнявши результати з оригіналом тексту, можна визначити рівень, художній смак, ширину письменницького кругозору і особливості світогляду перекладача.

При початковому аналізі особливостей перекладу художнього тексту, на думку М. А. Сірівлі, можна виділити ряд проблем, з якими стикаються усі перекладачі: специфіка перекладу стійких висловів; проблема перекладу гри слів; необхідність приймати до уваги культурні відмінності [4, с. 70].

Перекладач художніх текстів повинен не тільки вільно володіти іноземною мовою, він повинен також бути знайомий із культурою країни, мовою якої був написаний оригінал тексту. Не легким являється переклад текстів іншої епохи, або культури, без відповідних знань.

Відмінною рисою художніх перекладів являється те, що вони передають не тільки смисл оригінального тексту, але і в силу своєї специфічності, особливості світосприйняття самого перекладача. Загалом, суть цього процесу можна визначити як спробу усунення мовного та міжкультурного бар'єру між автором та читачем, пропускаючи оригінальний текст крізь «призму сприйняття» перекладача.

Отже, художній переклад прози – це неабияке мистецтво, творчість. Він повинен зберігати атмосферу сюжету, стиль автора. Саме тому основною метою художнього перекладу є збереження ідіостилю. Ідіостиль (індивідуальний стиль) – це система змістовних і формальних лінгвістичних характеристик, властивих творам певного автора, яка робить унікальним втілений у цих творах авторський спосіб мовного вираження [2, с. 145].

Художній переклад творів – це досить довгий та трудомісткий процес, котрий являється своєрідним викликом для будь-якого перекладача, так як він потребує не тільки відмінного рівня знання двох мов, але і їх культури. При цьому у силу тих чи інших причин, не завжди є можливість передати всю ту інформацію, котру несе у собі оригінал.

Література

1. Комиссаров В. Н. *Теория перевода: Лингвистические аспекты.* / В. Н. Комиссаров – М.: Высшая школа, 1990. – 253 с.
2. Комиссаров В. Н. *Теория перевода* / В. Н. Комиссаров. – М., 1990. – 328 с.
3. *Тернистый путь переводчика: [Электронный ресурс].* – Режим доступа: http://moiperevod.ru/info/articles/article_detail.php?id=96. – Заголовок с экрана. – Дата просмотра: 15.09.2017.
4. Сирипля М. А. *Некоторые проблемы перевода художественных текстов* / М. А. Сирипля, В. А. Кан // *Лингвистика и перевод.* – 2013. – № 7 (46). – С. 68 – 74.
5. *Semantics of the Church Image in the Spatiotemporal Worldbuilding of Short-story Collections by Nikolai Vasilievich Gogol "Evenings on a Farm Near Dikanka" and "Mirgorod"* / A. Pavelieva, T. Kushnirova, O. Dmytrenko, N. Sherstiuk // *International Journal of Engineering & Technology.* – 2018. – №7(4.8). – P. 725 – 730. DOI: 10.14419/ijet.v7i4.8.27448.